

توصیه‌های مک‌کنزی برای نحوه بازگشایی اقتصاد در زمان شیوع کووید-۱۹

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران
معاونت بررسی‌های اقتصادی

تهیه شده توسط فروغ کریمی امیرکیاسر

فروردین ۱۳۹۸

دولت‌ها می‌توانند با تشخیص تفاوت‌ها در مناطق و بخش‌ها، مردم را هر چه سریع‌تر به مشاغل خود بازگردانند و از منبع درآمد مردم محافظت کنند...

زندگی مردم در سراسر جهان دستخوش تغییر قرار گرفته است. رهبران جهان و میلیون‌ها شهروند با بزرگترین چالش زندگی خود مواجه شده‌اند. پاندمی کووید-۱۹ نه تنها سیستم‌های بهداشت و سلامت را به مخاطره انداخته، بلکه معاش شهروندان و ثبات اقتصادی را نیز با مشکل مواجه کرده است.

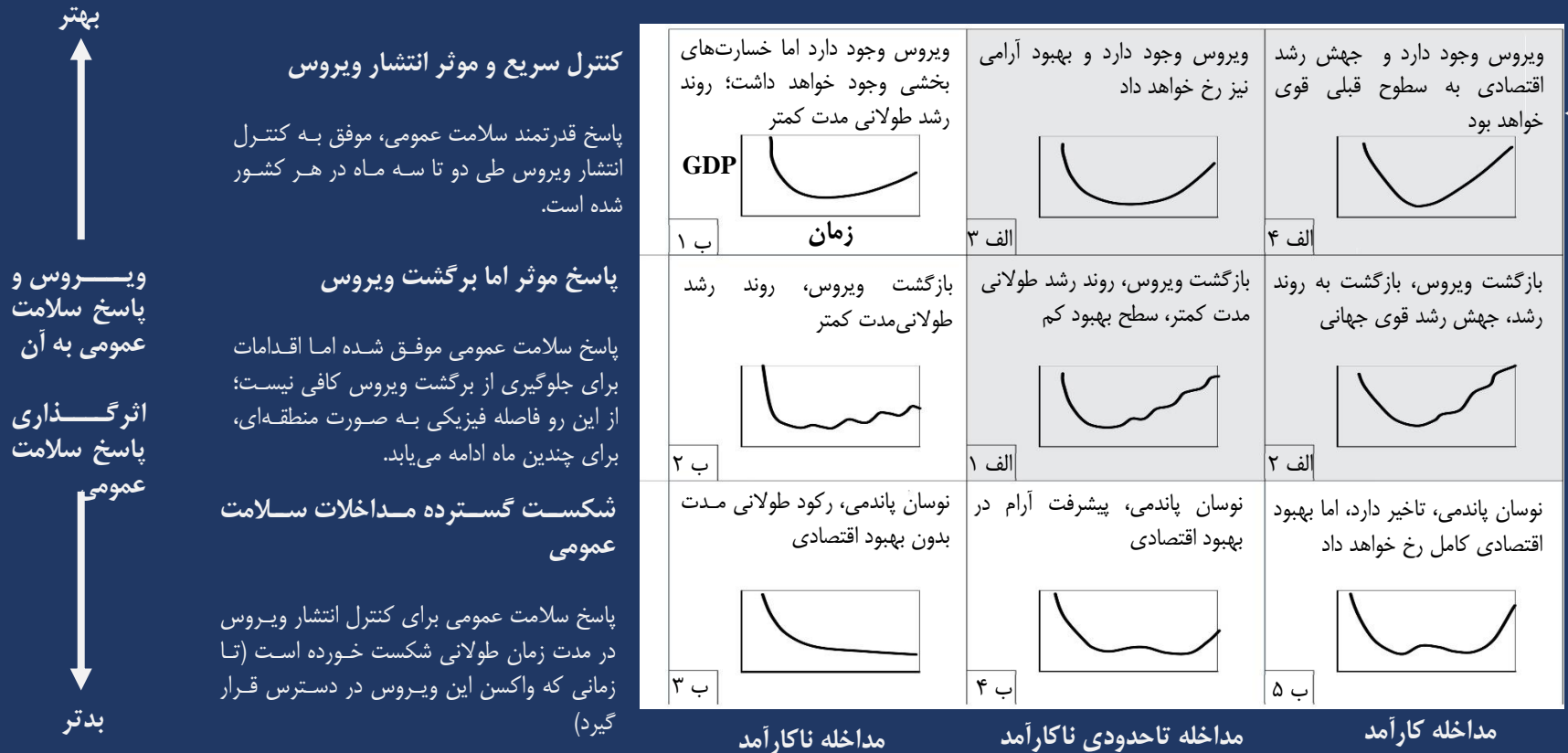
شوکی که از اقدامات مقابله‌ای با ویروس، به زندگی و معاش مردم وارد شده، شاید طی ۱۰۰ سال اخیر بی‌سابقه بوده است. اگر انتشار ویروس متوقف نشود، افراد بسیاری جان خود را از دست خواهند داد. اگر اقدامات برای متوقف کردن این پاندمی خسارت شدید به شبکه‌های اقتصادی و اجتماعی وارد کند، مردم رنج‌های بزرگی را در بلندمدت و میان مدت تجربه خواهند کرد.

جهان باید به طور هم‌زمان در هر دو این جبهه‌ها فعالیت کند - **مقابله با انتشار ویروس و کاهش اثرات مخرب آن بر معاش شهروندان.**

آثار اقتصادی بحران کووید-۱۹ دامنه‌ای از سناریوهای احتمالی را در بر می‌گیرد

تصویر ۱- سناریوها برای اثر اقتصادی انتشار کووید-۱۹، پاسخ سلامت عمومی و سیاست‌گذاری‌های اقتصادی

الف: سناریوهای با احتمال بالاتر
ب: سناریوهای با احتمال پایین‌تر

کنترل سریع و موثر انتشار ویروس
پاسخ قدرتمند سلامت عمومی، موفق به کنترل انتشار ویروس طی دو تا سه ماه در هر کشور شده است.

پاسخ موثر اما برگشت ویروس
پاسخ سلامت عمومی موفق شده اما اقدامات برای جلوگیری از برگشت ویروس کافی نیست؛ از این رو فاصله فیزیکی به صورت منطقه‌ای، برای چندین ماه ادامه می‌یابد.

شکست گسترده مداخلات سلامت عمومی
پاسخ سلامت عمومی برای کنترل انتشار ویروس در مدت زمان طولانی شکست خورده است (تا زمانی که واکسن این ویروس در دسترس قرار گیرد)

بهبتر ↑
پاسخ عمومی به آن
وایروس و پاسخ سلامت عمومی
↓ بدتر

مداخله کارآمد
پاسخ‌های سیاستی از خسارت‌های ساختاری جلوگیری می‌کند؛ وضعیت بهبودیافته و به سطح پیش از بحران خواهد رسید.

مداخله تاحدودی ناکارآمد
پاسخ‌های سیاستی تا حدودی خسارت‌های اقتصادی را جبران می‌کند؛ بحران بانکی اجتناب‌پذیر خواهد بود، سطح بهبود کم است.

مداخله ناکارآمد
بحران شدیدی روی خواهد داد؛ ورشکستگی‌های گسترده در انتظار خواهد بود و پرداخت اعتبارات با شکست مواجه خواهد شد؛ بحران بالقوه بانکی نیز وجود خواهد داشت.

بهبتر ← اثرات انعکاسی و پاسخ سیاستی اقتصادی → بدتر
اثرگذاری سیاست اقتصادی دولتی

اثر اقتصادی بحران کووید ۱۹ شامل دامنه‌ای از سناریوها است

تاکنون اغلب دولت‌ها، کسب و کارها و شهروندان بر نجات جان انسانها تمرکز داشته‌اند. در این راستا، طیفی از واکنش‌ها با سخت‌گیری بالا (تعطیلی کامل در ووهان چین) تا اقدامات آسان‌گیرانه‌تر (مانند محدودیت در تجمعات و ترویج رعایت فاصله فیزیکی در برخی کشورهای اروپایی و شمال آمریکا) انجام شده است. کشورها با موضوع مهم دیگری نیز رو به رو شده‌اند و آن نجات معاش مردم است. بسیاری از کشورها سطح بی‌سابقه‌ای از محرک‌های مالی و پولی را ارائه کرده‌اند تا اثرات اقتصادی این بحران را کاهش دهند. به عنوان مثال، ایالات متحده آمریکا اخیراً بسته محرک اقتصادی ۲ تریلیون دلاری را معرفی کرده است. با این وجود، نااطمینانی‌هایی در ارتباط با گام بعدی در هر دو جبهه وجود دارد. اکثر سیستم‌های سلامت ملی، به‌خصوص در برخی کشورهای نوظهور، برای این مشکل آمادگی کافی ندارند. از این رو کشورها با این پرسش روبه‌رو می‌شوند: آیا قرنطینه باید ادامه یابد؟ اگر بله تا چه مدت؟ آیا این قرنطینه باید برای همه مناطق و همه گروه‌های سنی اعمال شود؟ بسیاری از کشورها، اقتصادهای غیررسمی بزرگ و خانوارهای پرجمعیتی دارند و با سطح بالایی از بدهی خانوارها مواجه هستند. آنها چگونه می‌توانند موفق شوند؟

اثر اقتصادی بحران کووید ۱۹ شامل دامنه‌ای از سناریوها است

دومین چالش، یا به عبارتی نجات معاش انسانها، گیج کننده است. آیا همه بخش‌های اقتصادی باید رویکرد یکسانی را در پیش گیرند؟ چگونه در منطقه‌ای که ویروس برگشت نداشته، اقتصاد بازگشایی شود؟ چه سیستم‌هایی باید به کار برده شود تا این بازگشایی به امن‌ترین شکل ممکن اتفاق بیفتد؟

در مقاله‌ای که توسط موسسه مک‌کنزی تهیه شده دو چارچوب برای بازگشایی اقتصادها معرفی شده است. نخستین چارچوب برای کمک به دولت‌ها، بخش خصوصی و شرکت‌های غیرانتفاعی طراحی شده که چه زمانی باید فعالیت اقتصادی خود را آغاز کنند و دومین چارچوب نیز رویکردی برای چگونگی انجام این کار را معرفی می‌کند.

اولویت‌گذاری جان و معاش مردم: چه زمانی محدودیت‌ها باید برداشته شود؟

خطر کووید ۱۹ برای زندگی و معاش، تنها زمانی برطرف خواهد شد که تعداد کافی از مردم، چه از طریق واکسن و چه از طریق تماس مستقیم، از این بیماری ایمن شوند تا انتقال این بیماری کاهش یابد. تا آن زمان، دولت‌هایی که می‌خواهند اقتصادهایشان را بازگشایی کنند باید به سیستم سلامت مجهز باشند که به اندازه کافی برای تشخیص و درمان موارد مبتلا شده، قدرتمند باشد. رهبران باید بدانند که مناطق مختلف ممکن است به طور قابل توجهی سطح متفاوتی از آمادگی برای بازگشایی اقتصادهایشان داشته باشند.

اولین و مهم‌ترین عامل در بررسی میزان آمادگی برای بازگشایی، تعیین تعداد موارد جدید ابتلا به ویروس در یک منطقه معین است. مناطقی که انتقال بیماری در آنها در سطح گسترده‌ای انجام می‌شود، باید انتظار داشته باشند که بازگشایی فعالیت اقتصادی تنها منجر به انتقال بیشتر بیماری خواهد شد. تعداد موارد جدید ابتلا به بیماری و بستری شدن باید به اندازه کافی پایین باشد تا یک سیستم بهداشتی به طور جداگانه، و نه از طریق اقدامات گسترده، بتواند مدیریت خود را انجام دهد.

اولویت‌گذاری جان و معاش مردم: چه زمانی محدودیت‌ها باید برداشته شود؟

عامل دوم قدرت سیستم تشخیص، مدیریت و جلوگیری از موارد جدید بیماری است.

عناصر این سیستم شامل موارد زیر است:

- ظرفیت پزشکی کافی، به خصوص تخت‌های آی‌سی‌یو برای افراد با سطح شدید بیماری
- توانایی برای اجرای تست تشخیص کووید-۱۹ با سرعت بالا
- سیستم‌هایی که به طور موثری موارد جدید بیماری را تشخیص و ایزوله می‌کنند
- منابع پزشکی کافی، از جمله پزشکان با تجربه، تخت‌های بیمارستانی، تجهیزات محافظت شخصی
- آموزش عمومی که با بهترین محتوا و شواهد علمی موجود، ارائه شود

این عناصر می‌توانند با هم ترکیب شوند که معیاری از قدرت را برای سیستم‌های بهداشت عمومی فراهم کنند. اگر سطح توان سیستم سلامت با ارزیابی شدت انتقال ویروس ترکیب شود، آمادگی هر منطقه برای بازگشایی فعالیت‌های اقتصادی می‌تواند مورد ارزیابی قرار گیرد. این دو بعد، چهار مرحله را برای آمادگی بازگشایی اقتصاد تعیین می‌کند که مرحله چهارم با کمترین سطح آمادگی و مرحله اول با بیشترین آن خواهد بود.

ماتریس واکنش‌ها، امکان شناخت دقیق‌تر شیوع کووید-۱۹ در مناطق مختلف را برای دولت‌ها فراهم می‌کند.

تصویر ۲- ماتریس واکنش‌ها

ماتریس واکنش‌ها، امکان شناخت دقیق‌تر شیوع کووید-۱۹ در مناطق مختلف را برای دولت‌ها فراهم می‌کند.

دولت‌ها می‌توانند برای هر یک از مناطق داخلی (ایالات‌ها، شهرستان‌ها، شهرها، مناطق متاثر از بیمارستان و غیره) ماتریس واکنش را رسم کرده تا ارزیابی دقیق‌تری در مورد اینکه در هر کدام از مناطق چه زمانی می‌توانند فعایت‌های اقتصادی خود را از نو شروع کنند، داشته باشند. مناطق با سیستم سلامت عمومی قوی و با تعداد بیمارهای کم، که هنوز ردیابی و ایزوله‌سازی زنجیره انتقال در آن امکان‌پذیر است، ممکن است نسبت به مناطقی با سیستم سلامت عمومی ضعیف‌تر که در امتداد منحنی اپیدمی قرار دارند، رفتارهای متفاوت‌تری را نشان دهند. در بسیاری از کشورهای نوظهور، از جمله آمریکای لاتین، بسیاری از عناصر از اهمیت بالایی برخوردارند، اما مانع اصلی ظرفیت تخت‌های آی‌سی‌یو آنها است. این مقاله اثرات این پیشرفت‌ها را در نظر نمی‌گیرد.

ماتریس واکنش‌ها، امکان شناخت دقیق‌تر شیوع کووید-۱۹ در مناطق مختلف را برای دولت‌ها فراهم می‌کند.

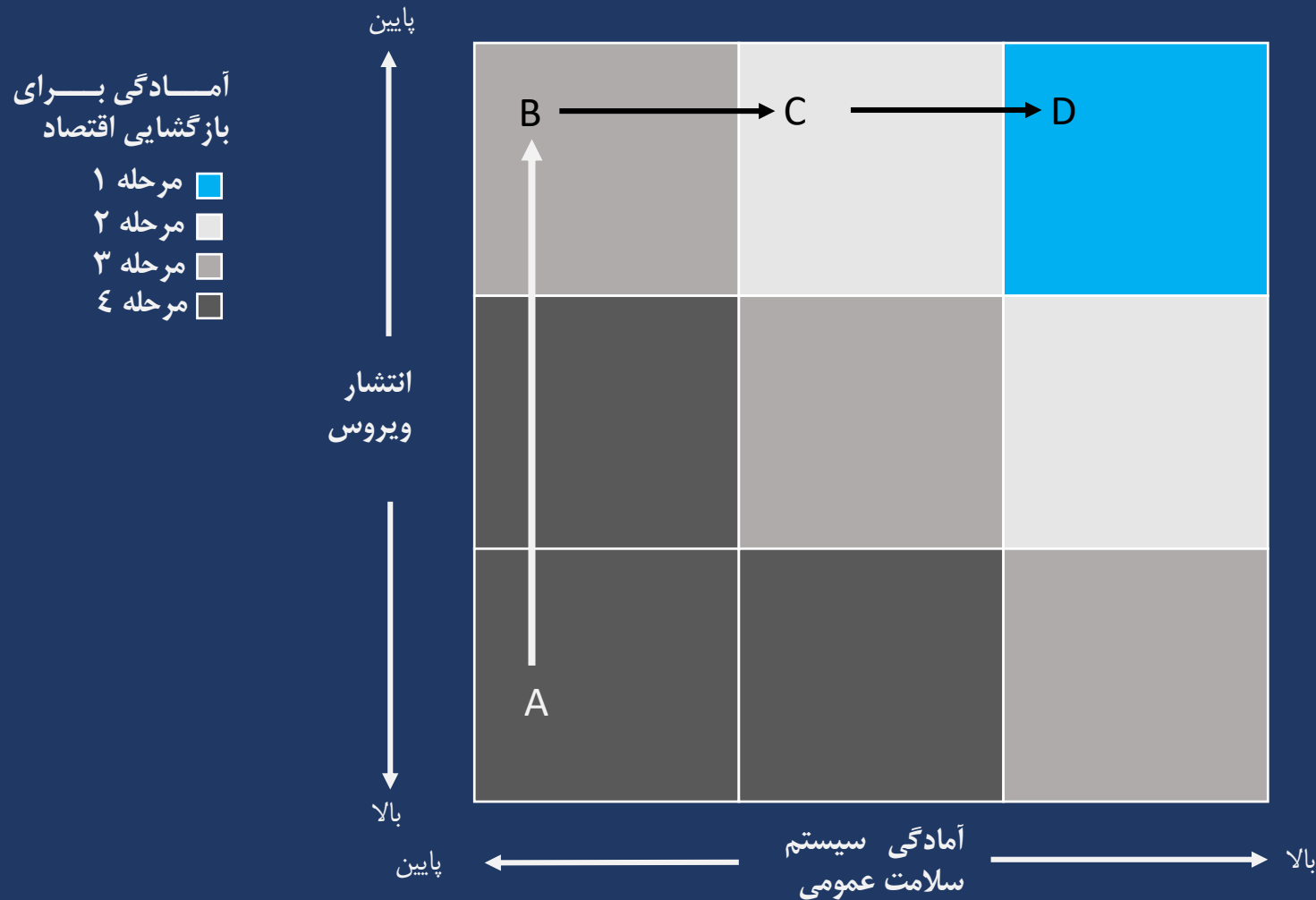
موقعیت‌ها در ماتریس ثابت نخواهد بود؛ مناطق با کاهش موارد بیماری و کنترل بهتر، به سمت بالای ماتریس و با تقویت سیستم سلامت عمومی به سمت راست ماتریس، حرکت خواهد کرد. این ماتریس دستورالعمل مطلق را ارائه نمی‌دهد اما ممکن است ابزار مفیدی برای کمک به تصمیم‌گیری‌ها باشد. دولت‌ها می‌توانند با استفاده از داده‌ها، هر روز این ماتریس را به روزرسانی کنند. یک سیستم اطلاعاتی مدیریت قوی می‌تواند به کشورها کمک کند تا با استفاده از داده‌های خود بتوانند واکنش‌های مناسبی داشته باشند.

با گذشت زمان، پیشرفت‌های علمی دیگری نیز می‌تواند این پویایی را جابه‌جا کند- واکسن، آزمایش دقیق مصونیت از بیماری، درمان جدید برای کووید-۱۹، با فرض اینکه در دسترس باشند و به طور گسترده در همه نقاط قرار داده شده باشند. این مقاله اثرات این پیشرفت‌ها را در نظر نمی‌گیرد.

دولتمردان باید پیش از بازگشایی بخش‌هایی از اقتصاد، سرعت انتشار را کاهش دهند

تصویر ۳- چگونگی جابه‌جایی بازگشایی اقتصاد یک کشور در ۴ مرحله

مرحله A به B

تعطیلی اجباری در مرحله ۴ انتشار ویروس را کاهش می‌دهد و شهر را در موقعیتی قرار می‌دهد که بازگشایی اقتصادی خود را از مرحله ۳ آغاز کند.

مرحله B به C

با بازگشایی اقتصاد، ظرفیت سیستم مراقبت سلامت به طور قابل توجهی توسعه پیدا می‌کند و انتقال به مرحله ۲ را ممکن می‌کند. ممکن است در اثر بالا گرفتن شیوع ویروس پس از بازگشایی، شهر به مرحله ۳ یا ۴ برگردد.

مرحله A به B

شهر به سطح نرمال خود دست خواهد یافت که در آن ظرفیت سلامت به میزان کافی توسعه یافته، شیوع ویروس کم است و شهر از اقدامات مرحله اول استفاده می‌کند.

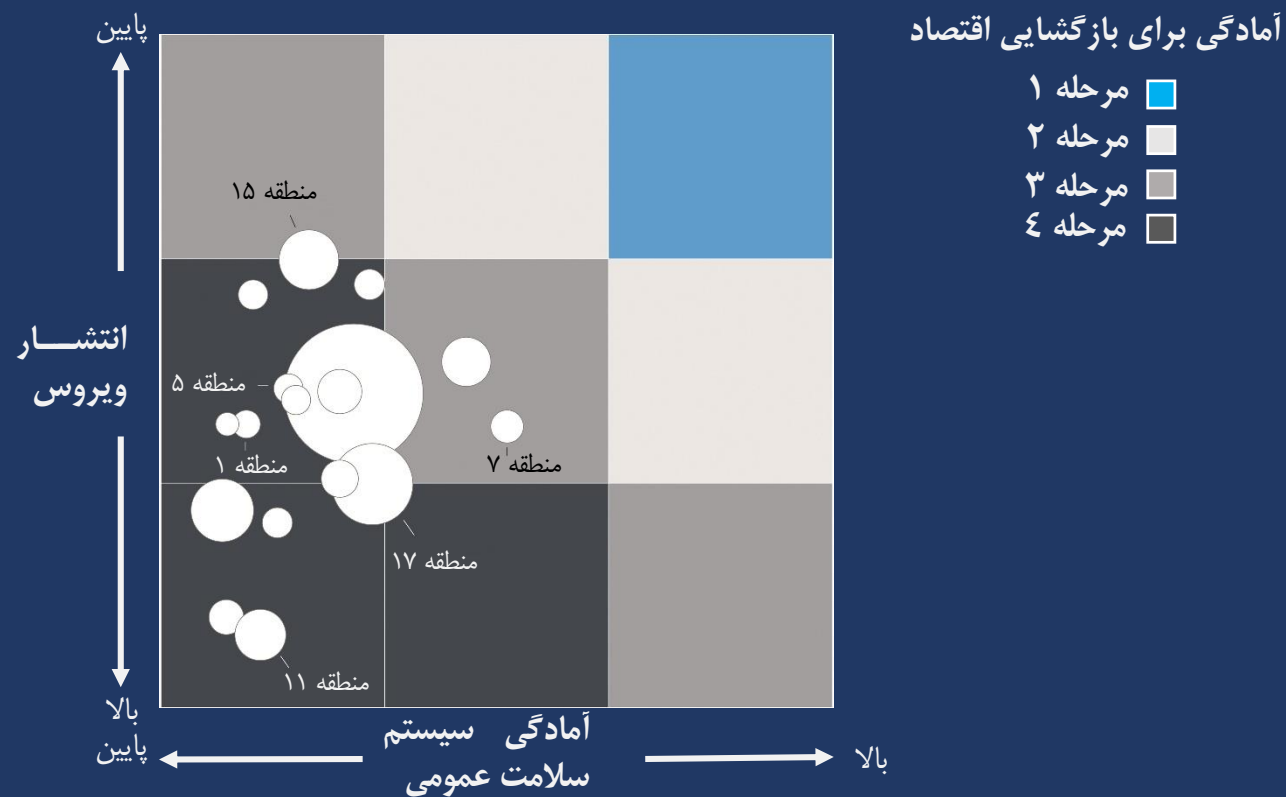
تصویر فوق مسیری را به نمایش می‌گذارد که یک شهر یا منطقه بزرگ می‌تواند به منظور کسب آمادگی برای بازگشایی اقتصادی در پیش گیرد.

دولتمردان باید پاسخ سیستم سلامت عمومی را به تفکیک منطقه مورد بررسی قرار دهند.

تصویر ۴- تصویری از مناطق یک کشور، سه هفته بحرانی

کشورها ممکن است برای اندازه‌گیری میزان شیوع ویروس، معیارهایی را انتخاب کنند. معیار بهینه، نرخ انتقال ویروس خواهد بود، اما این امر نیازمند ظرفیت تست بالایی است که ممکن است برای برخی کشورها مقدور نباشد. معیارهای جایگزین ممکن است شامل نرخ رشد موارد جدید بیمار و نرخ تجمعی کل موارد بیمار باشد. نمودار ۴ نشان می‌دهد که دیدگاه یک کشور به این ماتریس چگونه است. در این مثال، مناطق بسیاری باید تا زمانی که سرعت انتقال بیماری کاهش یافته، اقدامات جدی را به کار گیرند. سایر مناطق نیازی ندارند که محدودیت‌های مشابهی را متحمل شوند و می‌توانند به طور بالقوه برخی از فعالیت‌های اقتصادی خود را از سر بگیرند. این اطلاعات به دولت‌ها این امکان را می‌دهد که مکان‌هایی که در آنها مشاغل بیشتری در خطر است را شناسایی کنند و ازین طریق تلاش‌های خود را برای ایجاد ظرفیت مراقبت سلامت در آن مناطق در اولویت قرار دهند.

در هر مرحله، دولت‌ها می‌توانند سیاست‌هایی را اجرا کنند که بخش‌هایی از اقتصاد خود را باز کنند

تصویر ۵- آمادگی برای گشایش مجدد اقتصاد

به طور کلی، مناطق می‌توانند به ۴ مرحله از آمادگی برای بازگشایی اقتصادشان تقسیم‌بندی شوند. برای هر مرحله، رهبران می‌توانند سطح شدت اقدامات انجام شده را تعریف کنند و به آنها اجازه دهند که سیاست‌ها و اقدامات خاص را تنظیم کنند.

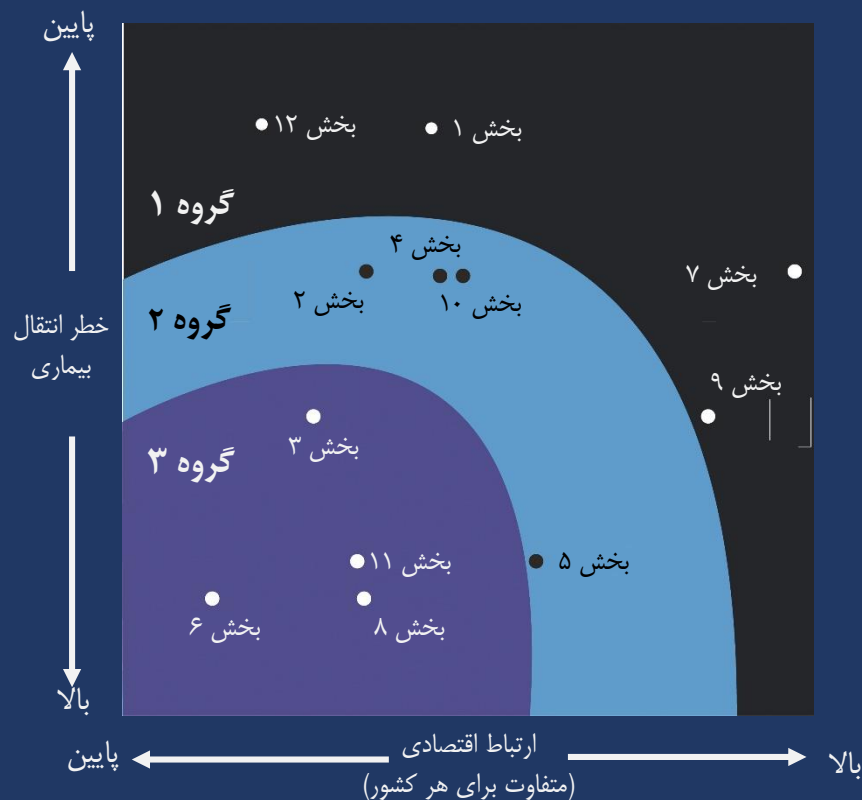
مرحله ۴	مرحله ۳	مرحله ۲	مرحله ۱	
در خانه یا یک مکان مشخص بمانید	در خانه یا یک مکان مشخص بمانید	در خانه یا یک مکان مشخص بمانید	محدودیت‌ها بر جابه‌جایی در برخی مناطق، زمان‌ها و روزهای هفته	جمعیت ریسک بالاتر
افراد ملزم به ماندن در خانه و ایزولاسیون اجباری هستند	محدودیت‌ها بر جابه‌جایی در برخی مناطق، زمان‌ها و روزهای هفته وجود دارد	هیچ محدودیتی وجود ندارد اما دورکاری به شدت توصیه می‌شود	بدون هیچ محدودیتی، اما دورکاری توصیه می‌شود	سایر
دولت‌ها مدیریت زنجیره تامین‌های کلیدی را با همکاری بخش خصوصی تضمین می‌کنند	دولت‌ها تاحدودی زنجیره تامین‌های کلیدی را با همکاری بخش خصوصی مدیریت می‌کنند	دولت‌ها شروع به مدیریت زنجیره تامین‌های کلیدی با همکاری بخش خصوصی می‌کنند	تمامی بخش‌ها مجوز فعالیت دارند و زنجیره‌های تامین کلیدی براساس بازار فعالیت می‌کنند	بخش‌های اقتصادی ضروری
تنها بخش‌هایی که می‌توانند به صورت آنلاین فعالیت کنند مجوز دارند	تعداد کمی از بخش‌ها اجازه فعالیت دارند و باید از قوانین فاصله اجتماعی و پروتکل‌های سلامت پیروی کنند	اکثریت بخش‌ها اجازه فعالیت دارند اما باید از قوانین فاصله اجتماعی و پروتکل‌های سلامت پیروی کنند	تمامی بخش‌ها مجوز فعالیت دارند	سایر
جابه‌جایی‌های درون منطقه‌ای محدود به موارد خاص و استثنایی است و جابه‌جایی بین مناطق جایز نیست	محدودیت بالا در جابه‌جایی درون منطقه‌ای، جابه‌جایی بین مناطق جایز نیست	برخی محدودیت‌ها در جابه‌جایی درون منطقه‌ای وجود دارد و جابه‌جایی بین مناطق جایز نیست	بدون هیچ محدودیتی بر جابه‌جایی‌های درون منطقه‌ای. جابه‌جایی بین مناطق نیز تنها در مناطق مرحله ۱ مجاز است	حمل و نقل
تجمعات محدود به اعضای خانواده و افرادی که نیاز به مراقبت دارند در فضاهای خصوصی است	تجمعات تا ۱۰ نفر در فضاهای خصوصی و عمومی جایز است	تجمعات تا ۵۰ نفر در فضاهای خصوصی و عمومی جایز است	تجمعات تا ۲۰۰ نفر در فضاهای خصوصی و عمومی جایز است	تجمعات

دولت‌های می‌توانند بخش‌ها را بر اساس ارتباط اقتصادی‌شان اولویت‌بندی کنند

تصویر ۶- یک تصویر از اینکه اقتصادها چگونه ممکن است بخش‌ها را اولویت‌گذاری کنند

با درک ساختار اقتصادی هر منطقه، دولت‌ها می‌توانند به سرعت مکان‌های که اقتصادشان می‌توانند شروع به کار کنند را معرفی کنند. برای این امر، دولت‌ها باید ریسک مربوط به انتقال بیماری و اهمیت نسبی اقتصادی هر بخش را ارزیابی کنند. به عنوان مثال ممکن است مقامات به اهمیت استفاده از معیارهایی مانند اشتغال کل، مشاغل آسیب‌پذیر یا مشارکت اقتصادی تاکید کنند (تصویر ۶).

بخش‌های ضروری که همواره باید باز باشند:

- مراقبت سلامت
- حمل و نقل عمومی
- خدمات همگانی مانند آب و برق و گاز
- اطلاعات و ارتباطات
- کشاورزی
- بخش مالی و بیمه
- دفاع و مدیریت عمومی
- صنعت ساخت

دولت‌های می‌توانند بخش‌ها را بر اساس ارتباط اقتصادی‌شان اولویت‌بندی کنند

این تجزیه و تحلیل ممکن است نیاز به توضیح بیشتر برای زیرمجموعه‌ها و مشاغل فردی داشته باشد. توصیف در این سطح از جزئیات می‌تواند از دست دادن مشاغل که ریسک پایینی از انتقال را دارد، به حداقل برساند.

برخی از بخش‌های استراتژیک اقتصادی، مانند مراقبت سلامت، دفاع و امنیت، تهیه کالاها و خدمات استراتژیک مانند غذا، دارو، انرژی، آب، گاز و ارتباطات، ملزم به فعالیت در دوران تعطیلی، هم هستند. باقی بخش‌ها می‌توانند به تدریج با کاهش بحران سلامت عمومی، به صورت منطقه‌ای بازگشایی را انجام دهند. یک گروه می‌تواند پس از اینکه آمادگی آن از مرحله ۴ به مرحله ۳ تغییر کرد، بازگشایی را آغاز کند. گروه دوم می‌تواند بازگشایی را زمانی که منطقه در مرحله ۲ بوده و ریسک انتقال بیماری تحت کنترل است شروع کند. سایر مناطق می‌توانند بازگشایی را به آینده، زمانی که سرعت انتقال به کمترین حد خود رسید، موکول کنند.

دولت‌های می‌توانند بخش‌ها را بر اساس ارتباط اقتصادی‌شان اولویت‌بندی کنند

زمانی که بخش‌ها به فعالیت خود باز می‌گردند، دولت‌ها و مدیران کسب‌وکار باید پروتکل‌های سلامتی و رفتاری را برای کاهش پتانسیل انتقال بیشتر بیماری ایجاد کنند. تقریباً در تمامی بخش‌ها، کسب و کارها به پروتکل‌هایی نیاز دارند تا فاصله‌گذاری فیزیکی را اجرا کنند و از برگشت این بیماری جلوگیری کنند. این پروتکل‌های می‌تواند شامل دورکاری، رعایت بهداشت و دستورالعمل‌های سلامتی، نظارت مکرر بر دمای بدن افراد برای تشخیص زود هنگام موارد بیماری جدید، گزارش اطلاعات مربوط به مقامات بخش سلامت و اقدامات قانونی برای تضمین اجرای آن باشد. در واقع، پذیرش این پروتکل‌ها می‌تواند در تعیین جایگاه یک بخش در ماتریس، تاثیرگذار باشد. مشاغل می‌توانند به منظور ایمن‌سازی مجدداً تعریف شوند.

علاوه بر این، هر بخش و زیربخش ممکن است نیاز به اجرای الزامات و رویه‌های خاص داشته باشد تا سلامت کارکنان و سایر افراد جامعه را تضمین کند.

مقامات بهداشت عمومی و انجمن‌های صنفی می‌توانند در روزهای پیش از برداشتن قرنطینه، با هم همکاری کنند تا پروتکل‌هایی را برای هر زیربخش طراحی کنند. آنها همچنین می‌توانند برای تهیه منابعی که شهروندان و کارگران را برای چگونگی استفاده از پروتکل‌ها آموزش می‌دهد، همکاری کنند.

توصیه‌های مک‌کینزی

تصویر ۷- پروتکل‌های کلی و بخشی برای شروع مجدد عملیات- براساس تحقیقات مک‌کینزی و تجربه چند کشور آسیایی- مانند چین، ژاپن، سنگاپور و کره جنوبی

فناوری نقش مهمی در «صدور مجوز» افراد برای برگشتن به شغل خود ایفا می‌کند، اما هر کشور باید مسائل مربوط به حریم خصوصی خود را در معرفی چنین سیستم‌هایی در نظر گیرد.

<ul style="list-style-type: none"> • برای تشویق تجارت الکترونیک، کمپین‌های بازاریابی و ارتباطات راه‌اندازی کنید. 	<ul style="list-style-type: none"> • برای ۳ تا ۶ ماه آینده دورکاری را تشویق کنید. • سیاست‌های دورکاری را تدوین کنید که به کارکنان انگیزه بهره‌وری بالاتر را بدهد. 	دور کاری
<ul style="list-style-type: none"> • برای تجارت الکترونیک، معافیت مالیاتی در نظر بگیرید. • تا حد ممکن دورکاری را جایگزین حضور فیزیکی در محیط کار کنید، بخصوص برای کارمندان اداری. 	<ul style="list-style-type: none"> • فاصله ۱.۵ متری بین دو نفر را تضمین کنید. • مقرراتی تعریف کنید که بیشترین ظرفیت را در فضاهای بسته ایجاد کند. • تجمعات حضوری که به جمع شدن بیش از ۲۵ نفر منجر می‌شود را تعلیق کنید. 	فاصله‌گذاری فیزیکی
<ul style="list-style-type: none"> • حداکثر ظرفیت فروشگاه‌ها را براساس مترمربع محدود کنید. • تضمین کنید که تمامی جلسات آنلاین برگزار می‌شوند. • برای کارمندان اداری شیفت‌های کاری مختلف در نظر بگیرید (روزها، شب‌ها، آخر هفته‌ها، تعطیلات). 	<ul style="list-style-type: none"> • روزانه دمای بدن همه افراد را در ساختمان‌ها و مراکز خرید کنترل کنید. • از کارکنان بخواهید در صورتی که کوچکترین علامت کووید-۱۹ را مشاهده کردند، خود را قرنطینه کنند. 	دمای بدن و کنترل آن
<ul style="list-style-type: none"> • زمان‌های مختلفی برای ورود، وقت غذا و خروج از محل کار تعیین کنید. • یک برنامه اشتراک‌گذاری خودرو (کارپول Carpool) برای کارمندان طراحی کنید که از جابه‌جایی با وسیله حمل و نقل عمومی خودداری کنند. 	<ul style="list-style-type: none"> • روش‌هایی برای ضدعفونی روزانه به کار بگیرید. • پروتکل‌های اجباری برای بهداشت و سلامت کارکنان تعیین کنید (شست و شوی دستان، پوشیدن ماسک و دستکش). 	سلامت و بهداشت
<ul style="list-style-type: none"> • زمان باز بودن موسسات تجاری را تمدید کنید. 	<ul style="list-style-type: none"> • مشاهده هر مورد با علائم کووید-۱۹ را به مسئولان حوزه سلامت گزارش دهید. • گزارش زنجیره انتقال را به مسئولان حوزه سلامت ارائه دهید. 	گزارش دادن
<ul style="list-style-type: none"> • ساعت‌های مشخصی برای خدمت به افراد پرریسک تعیین کنید. 	<ul style="list-style-type: none"> • برای تضمین رعایت قوانین، به صورت تصادفی بخش‌ها را مورد بررسی قرار دهید. • برای سرپیچی از قوانین جریمه تعیین کنید. 	اجرا